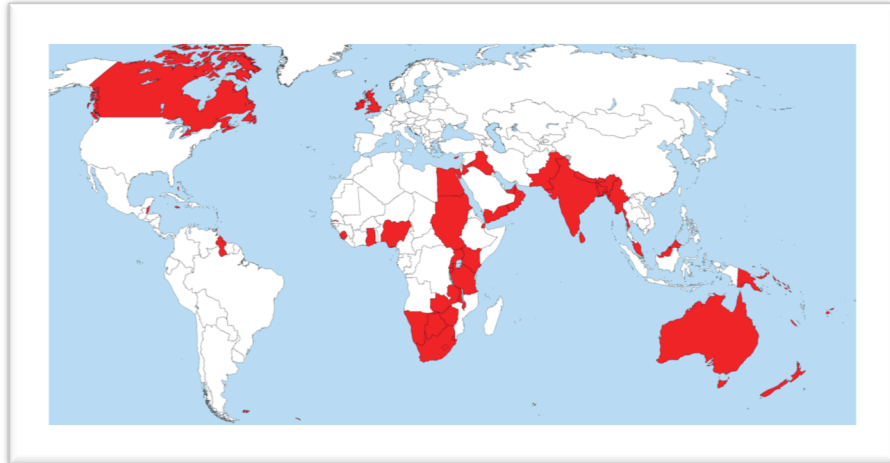


Η Κύπρος κατά την πρώτη περίοδο της Αγγλοκρατίας (1878-1925)



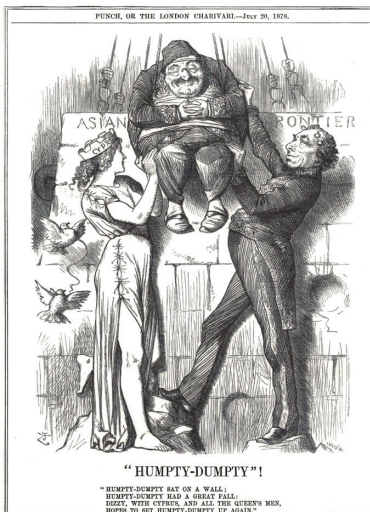
Η Βρετανική Αυτοκρατορία στην ακμή της (1922)

1. Αφού μελετήσετε τη σελίδα 106 του βιβλίου σας να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους οι Βρετανοί επιδίωξαν την κατάκτηση της Κύπρου:

α. _____

β. _____

➔ Το 1878, στο **Συνέδριο του Βερολίνου**, με μυστική συμφωνία, η Αγγλία ανέλαβε να υποστηρίξει την Τουρκία σε περίπτωση ρωσικής επίθεσης και σε αντάλλαγμα εξασφάλισε την κυριαρχία της Κύπρου. Έτσι η Οθωμανική περίοδος στην Κύπρο έφτασε στο τέλος της.



Ο Βρετανός πρωθυπουργός Benjamin Disraeli (δεξιά) και η Κύπρος στηρίζουν την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Περιοδικό Punch, 20 Ιουλίου 1878

I. Οικονομία - Διοίκηση (σ.108)

- 1878: Τα αγγλικά στρατεύματα αποβιβάζονται στην Κύπρο.
- Οι Κύπριοι δέκτηκαν με αισθήματα χαράς τη μεταβίβαση της εξουσίας στην Αγγλία διότι:



Μία από τις πρώτες φωτογραφίες της πόλης της Λεμεσού (1878), John P. Foscolo

Οικονομία

- Η οικονομική κατάσταση των Κυπρίων δεν βελτιώθηκε.
- Η βαριά φορολογία συνεχίστηκε (Φόρος Υποτελείας) – οικονομική εξαθλίωση.




Απογοήτευση και δυσαρέσκεια Κυπρίων

Διοίκηση

- Ριζική αναδιοργάνωση διοικητικού συστήματος:
- Ύπατος Αρμοστής (=Επικεφαλής αποικιακής κυβέρνησης) + ανώτεροι Άγγλοι διοικητικοί υπάλληλοι.
 - Βρετανοί διοικητές των έξι επαρχιών της Κύπρου.
 - Στις πόλεις+κωμοπόλεις → δήμοι – δήμαρχοι (με εκλογές από τους δημότες).
 - Εκσυγχρονισμός δικαστηρίων: τέρμα στις καταχρήσεις/αυθαιρεσίες κρατικών οργάνων.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ (1882)

Θετικά	Αρνητικά
<p>+ Η ίδρυσή του υπήρξε σημαντική αλλαγή στη διοίκηση του νησιού.</p> <p>+ Τα μέλη του Συμβουλίου είχαν το δικαίωμα</p> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/>	<p>- Η τελική έγκριση στις αποφάσεις έπρεπε να δοθεί από τον Ύπατο Αρμοστή, ο οποίος διέθετε και το δικαίωμα αρνησικυρίας (veto)</p> <p>- Η σύνθεσή του: _____</p> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/> <div style="text-align: center; margin: 20px 0;">  </div> <p>Η πλειοψηφία των Ελλήνων δεν ασκεί επιρροή στη διοίκηση του τόπου → δυσανεπεία.</p>

2. Αφού συμβουλευτείτε τη σελίδα 108 του βιβλίου σας καθώς και το πιο κάτω παράθεμα, να εξηγήσετε γιατί ο θεσμός του Νομοθετικού Συμβουλίου δεν ήταν δημοκρατικός.

«...Η αποικιακή διοίκηση φρόντισε να εξασφαλίσει ένα ιδιότυπο έλεγχο: ο αριθμός των Ελληνοκυπρίων αιρετών αντιπροσώπων ήταν ίσος με το άθροισμα των Τουρκοκυπρίων εκλεγμένων μελών και διορισμένων...πράγματι, οι Βρετανοί αξιωματούχοι και οι αντιπρόσωποι της μειονότητας στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων συνδύαζαν τις δυνάμεις τους για να αντιταχθούν στις προτάσεις των εκλεγμένων Ελληνοκυπρίων βουλευτών. Σε περίπτωση ισοψηφίας, οι Βρετανοί διέθεταν τη νικώσα ψήφο του ύπατου αρμοστή [...]. Η κατανομή αυτή των βουλευτικών εδρών χαρακτηρίστηκε «συνταγματική φάρσα» και το Νομοθετικό Συμβούλιο «ψευτο-Βουλή».

Ε. Χατζηβασιλείου, *Το Κυπριακό Ζήτημα, 1878-1960: Η συνταγματική πτυχή*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σσ.47-48.

Σταδιακή μεταβίβαση της εξουσίας στην Αγγλία (σ.110):

- Κατά την περίοδο 1878-1914 η Κύπρος βρισκόταν σε ένα ιδιόμορφο καθεστώς: Τη διοικούσαν οι Άγγλοι ωστόσο η κυριότητά της εξακολουθούσε να ανήκει στην Τουρκία.
- Το **1914** με την έναρξη του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου και την προσχώρηση της Τουρκίας στην αντίπαλη παράταξη (5 Νοεμβρίου), η Αγγλία _____.
- Το **1915** η Αγγλία προσέφερε την Κύπρο στην Ελλάδα με αντάλλαγμα την είσοδο της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Η ελληνική κυβέρνηση του Α. Ζαΐμη προτίμησε να διατηρήσει την ουδετερότητά της. Η προσφορά δεν επαναλήφθηκε ούτε όταν η Ελλάδα μπήκε τελικά στον πόλεμο το 1917.
- Το **1923** με τη Συνθήκη της Λωζάνης, η Τουρκία _____

«Τα Άρθρα 16 και 20 της Συνθήκης της Λωζάνης:

Άρθρο 16

Η Τουρκία παραιτείται από κάθε δικαίωμα και τίτλο πάνω στα εδάφη που βρίσκονται έξω από τα σύνορα που ορίζει η παρούσα συνθήκη και τα νησιά, εκτός από εκείνα, στα οποία η ηγεμονία της αναγνωρίζεται από τη συνθήκη.

Άρθρο 20

Η Τουρκία αναγνωρίζει την προσάρτηση της Κύπρου, που ανήγγειλε η Βρετανική Κυβέρνηση στις 5 Νοεμβρίου 1914.»

Σταύρος Παντελή, *Ιστορία της Κύπρου*, Αθήνα: Στρατηγικές εκδόσεις, 1985 σ. 136.

- Το **1925** η Αγγλία ανακήρυξε την Κύπρο Αποικία του Στέμματος. Ο Ύπατος Αρμοστής ονομαζόταν στο εξής Κυβερνήτης. Η σύνθεση του Νομοθετικού Συμβουλίου μεταβλήθηκε αλλά οι ισορροπίες παρέμειναν οι ίδιες.

Εργασίες:

1. Να μελετήσετε την πηγή του βιβλίου σας στη σελ. 109 για την έπαρση της αγγλικής σημαίας στην Πύλη Πάφου στη Λευκωσία. Φανταστείτε ότι είστε ένας κάτοικος της Λευκωσίας του 1878 που ζει αυτά τα γεγονότα. Να καταγράψετε τις σκέψεις και τα συναισθήματά σας.
2. Να συλλέξετε, μέσα από το διαδίκτυο ή τη βιβλιοθήκη του σχολείου σας, οπτικό υλικό που να αναφέρεται στην άφιξη των Βρετανών στην Κύπρο το 1878 καθώς και στην πρώτη περίοδο της Αγγλοκρατίας στον τόπο μας γενικότερα και να το παρουσιάσετε στην τάξη.